

Den grædende mand er ikke et godt tegn

8. august 2021 Berlingske Sektion 1 Side 35

Af: SØRINE GOTFREDSEN

- 5 Vores kultur er for alvor nået til grådens rand, til individets selvudlevering, og det er en illusion at tro, at det blot er tegn på styrke.
- Da badmintonspilleren Poul-Erik Høyer i 1996 vandt den olympiske semifinaler i Atlanta, rev han sin spilletrøje midt over. Scenen er siden blevet vist utallige gange og opfattes som billedet på en mand, der virkelig formåede at give udtryk for sine følelser.
- 10 Jeg var selv som udsendt reporter for Det Fri Aktuelt til stede i badmintonhallen, og min første tanke var, at bevægelsen virkede en smule indstuderet. Som del af et coachtrick og en bevidst promovning af en mand, der skulle fremstå i naturlig pagt med sit eget indre. Det var Poul-Erik Høyer muligvis også, men siden er meget sket på den følelsesmæssige mandefront, og en del har i denne sommer nået nye højder.
- 15 Ved EM i fodbold blev der fældet mange tårer i den danske trup, landstræner Kasper Hjulmand græd under pressemøderne, og mens meget hang sammen med Christian Eriksens skræmmende hjertestop, rækker tendensen længere. I disse dage udfoldes den ved OL i Tokyo. Forleden græd Viktor Axelsen heftigt efter at have vundet guld i badminton, mens de i øvrigt også græd hjemme i DR-studiet, og der hersker en vis stemning af overspændt følelsesfuldhed. I store træk opfattes dette som positivt, da tårerne ses som tegn på autentisk menneskelighed og en følsom form for maskulinitet, som samfundet siges at have brug for.
- 20 Men er det nu rigtigt? Når det selvudleverende følelsesudbrud i så udstrakt grad tolkes som opbyggeligt, har det at gøre med et både individorienteret og stærkt feminiseret samfund. Det er mennesket med de bløde værdier og vilje til at blotte sin sjæl, der hyldes, mens de mere klassiske maskuline dyder er i modvind.
- 25 Når Viktor Axelsen bryder ud i gråd, kunne man jo reagere med forlegenhed over at se en voksen mand krakelere, men sådan udlægges det ikke, og spørgsmålet er, hvad grådens nye status gør ved vores syn på selvbeherskelse og modenhed.
- Gråd er barnets spontane reaktion, når verden føles overvældende, og gråd er forbundet med afmagt. Derfor lærer man som voksen at bremse sine tårer, da det er anmassende og næsten lidt hensynsløst at græde for øjnene af andre.
- 30 Hvad de end siger, er det ikke tegn på maskulin styrke jævnlige at bryde ud i gråd.
- Det er snarere tegn på en kultur, hvor manderollen har mistet stamina og karakter, og man kan finde gode råd hos den canadiske psykolog, Jordan B. Peterson, der i sin bog »12 regler for livet« opfordrer til at rette ryggen og inddæmme sin sårbarhed. Fordi man i længden bliver stærkere af det. Han skriver: »At rette ryggen er det samme som at acceptere livets tyngende ansvar med vidtåbne øjne.
- 35 Det betyder, at man positivt beslutter sig for at transformere potentialernes kaos til en håndterbar og reel orden. Det betyder, at man må bære den byrde, det er at være bevidst om egen sårbarhed, og at man accepterer afslutningen på barndommens paradis « Med det spontane følelsesmenneske som ideal er vi i

færd med at fastholde dette »barndommens paradis«, hvor man ikke for alvor behøver at beherske sit ustabile sjæleliv. Og det er ellers uhyre vigtigt at kunne, da det som bekendt rummer andet end glæde over at vinde olympisk guld. Det rummer også ifølge vor faldne natur en stor portion rådvildhed og egoisme, og derfor har et samfund og et fællesskab brug for en grundlæggende forståelse af selvbeherskelsens betydning.

Sportsverdenen var engang udtryk for netop dette. Efter en scoring på fodboldbanen fandt man det tidligere upassende, at målscoreren jublede for meget, da det blev set som narcissistisk og selvpromoverende. I dag får den enkelte i stolthed over egen bedrift trøjen i stykker eller slår flikflak hen over græsset, og næste fase synes altså at være en tro på, at tårerne udgør et meget smukt personligt udtryk.

Kald mig bare reaktionær. Jeg tror ikke, at det ideal gavner et samfund, hvor den grædende bløde mand for det første næppe i længden vil fascinere ret mange kvinder, og hvor der er brug for en stoisk maskulinitet som modvægt til vor tids feminisering af alt lige fra folkekirken til fodboldlandsholdet.

Vores kultur er for alvor nået til grådens rand, til individets selvudlevering, og det er en illusion at tro, at det blot er tegn på styrke. Vi græder naturligvis alle af og til, kvinder som mænd, men når andre kigger, bør man som det første beslutte sig til at rette ryggen. For man spreder styrke ved selv at være kontrolleret og stærk. Og omvendt. Man appellerer til endnu flere afmægtige tårer, når man mister sin selvbeherskelse og græder.

Sørine Gotfredsen er sognepræst og journalist.